

Stockholm 13 december 2017

Remissvar till förslag till Kulturstrategi för Stockholmsregionen

Stockholms läns landstings Kulturstrategi är ett viktigt dokument för hela Stockholmsregionen, inte minst då vi är den enda regionen som inte är med i samverkansmodellen. Det är därför än viktigare för Transit Kulturinkubator att Kulturstrategin tydligt inkluderar konstnärernas verklighet när strategin formulerar hur regionens aktörer ska nå de kulturpolitiska målen.

Transit Kulturinkubator summerar härmed de punkter vi anser bör inkluderas alternativt förtydligas i förslaget till Kulturstrategi för Stockholmsregionen.

Kulturstrategins utgångspunkt

Vi ställer oss positiva till att strategins utgångspunkt är att konst och kultur utvecklar samhället genom att utmana exkluderande normer och erbjuda upplevelser, identifikation och uttryckskanaler för Stockholms invånare. Samhället behöver konst och kultur för att försvara och utveckla demokratin och stärka ett öppet, jämlikt och integrerande klimat.

Vi ser att målet "fri kultur för upplevelser, möten, bildning och delaktighet" möter denna utgångspunkt med undantag för avsaknaden av begreppet konst. Således vore målet mer adekvat formulerat så som "fri konst och kultur för upplevelser, möten, bildning och delaktighet.". Med konst, och konstnärer, syftar vi till alla de konstnärliga disciplinerna.

Nulägesbeskrivningen

Nulägesbeskrivningen under kapitel 2.2. ger en tydlig makrobild för Stockholmsregionen. Vi anser att nulägesbeskrivningen bör inkludera data framtagen av Konstnärsnämnden som redogör att "av de 28 979 yrkesverksamma konstnärerna som bor i Sverige återfinns 13 505 yrkesverksamma konstnärerna i Stockholms regionen, drygt 45 % av yrkeskåren bor här."

Kulturstrategins målområden

Vi läser att kulturstrategins målområden tre och fyra berör förutsättningar och villkor för konstnärernas yrkesutövande i regionen.

Mål i RUF 2050: En ledande tillväxt- och kunskapsregion föreslås benämna konstnärer som en särskild yrkesgrupp i relation till kulturella och kreativa företag. Konstnärernas möjligheter och premisser att utveckla sitt konstnärskap, som utgör kärnverksamheten i deras företag, är väsensskilt från KKN-företagens förutsättningar och förmåga. En kulturstrategi bör skilja på dessa två grupper och insatser bör särskiljas för att möta de olika sektorernas (konst- och kultursektorn resp. KKNsektorn) behov och belägenhet.

Våra erfarenheter inom Transit pekar tydligt på otillräckliga resultat när insatser för KKN-företag och konstnärliga verksamheter sammanblandas. Vi bedömer att framtida resultat av strategin kan undermineras om förståelsen för de olika aktörerna, som ska realisera en kulturdriven tillväxt, inte återspeglas i strategin.

Mål i RUF 2050: En resurseffektiv och resiliens region föreslås inkludera konstnärernas produktionsplatser och dess infrastruktur. Vi vet att uppemot 90% av konstnärernas arbetsplatser i Stockholm Stad återfinns söder om staden och enbart 10 % i norra delar. Vårt antagande är att situationen är snarlik för regionen - att konstnärernas arbetsplatser är tätare närmare Stockholms Stad och södra delar av regionen. Konstnärer och deras yrkesverksamhet spelar en stor roll för att skapa social hållbarhet och resiliens. Genom sina verk och framförallt genom att vara konstnärligt yrkesverksamma är de aktivt del av det lokala samhället samt levandegöra och utvecklar regionens kulturarv och kulturmiljöer.

Utmaningar

För att återspegla dessa kompletteringar till målformuleringarna föreslår vi därmed att Prioriteringar under avsnitt 4.2 med rubriken "Att stärka möjligheter till konstnärlig utveckling..." kompletteras med "Att kontinuerligt bevaka och säkerställa goda yrkesförutsättningar för konstnärer och konstnärlig produktion i regionen".

Under Prioriteringar i avsnitt 4.3 med rubriken "Att omfatta digitaliseringens ..." föreslår vi tillägget: "Att höja kunskapen hos konstnärer om deras upphovsrättsliga rättigheter och ersättningar inom den digitala miljön och att främja bland regionens invånare att utnyttja legala digitala kanaler för kulturkonsumtion där konstnärernas rättigheter respekteras".

Vi rekommenderar därmed även att Prioriteringar under avsnitt 4.4. med rubriken "Att använda kultur och kulturmiljöer..." kompletteras med "Att ett omtag görs om Kreativa Stockholm och tillhörande handlingsplan där insatser för konstnärernas yrkesvillkor särskiljs från insatser för KKN företag". Vidare föreslår vi att konstnärernas infrastruktur får en egen prioritering med formuleringen "Att verka för en jämn spridning i regionen av produktionsplatser, konstnärersateljéer, studios och dylika miljöer för yrkesverksamma konstnärer att tillgå".

Transit var medinitiativtagare och aktiv partner till förgångsprojektet till Kreativa Stockholm (Creative Stockholm). Vi är positiva till att även fortsättningsvis medverka i Kreativa Stockholm med vår kunskap och mångåriga erfarenhet om att arbeta specifikt med och för yrkesverksamma konstnärer och deras verksamhetsutveckling. Vi vill med vår mångåriga erfarenhet säkerställa att insatser för vår målgrupp, yrkeskonstnärer, möter deras behov, incitament och premisser på bästa möjliga sätt.

Transit Kulturinkubator
Pratik Vithlani, vice ordförande
Sara Lönnroth, verksamhetsansvarig,
sara@transitsthlm.se, 070-281 27 76